

Avdelningen för krisberedskap och civilt försvar Utskick enligt sändlista
Enheten för försörjningsberedskap

Remiss: Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps nya föreskrifter om civilplikt

Ärendet

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) ber härmed om era synpunkter på förslag till nya verkställighetsföreskrifter om civilplikt inom kommunal räddningstjänst.

Remissen syftar till att förankra och kvalitetssäkra föreskrifterna.

Bakgrund

I början på året gav regeringen MSB i uppdrag att göra de nödvändiga förberedelser som behövs för att kunna aktivera civilplikten inom kommunal räddningstjänst, avseende att kunna skriva in de som sedan tidigare har en grundläggande utbildning för att kunna jobba i kommunal räddningstjänst, men som i dagsläget av någon anledning inte arbetar där.

I förberedelserna för att börja få systemet på plats ingår att ta fram nödvändiga verkställighetsföreskrifter.

Under arbetet har MSB inför remissen genomfört två externa samverkansmöten med följande aktörer: Försvarsmakten, SKR, representanter för kommunerna, representanter för kommunal räddningstjänst, representant för länsstyrelserna, Plikt- och prövningsverket, Försäkringskassan, Socialstyrelsen samt Svenska Kraftnät.

Det finns ännu inte ett regeringsbeslut på att aktivera civilplikten, men MSB arbetar utifrån tidplanen att föreskrifterna ska kunna träda i kraft 1 oktober 2023, i enlighet med det svar på regeringsuppdrag som MSB lämnade in den 1 mars.

Ansvarsfördelning vid en aktivering av civilplikten

Vid en aktivering av civilplikten för att krigsplacera pliktiga utan föregående grundutbildning uppstår frågor om vilka aktörer som ska ansvara för att framställa en begäran om krigsplacering till Plikt- och prövningsverket och vilka aktörer som ska se till att dessa pliktiga får den repetitionsutbildning som behövs. Frågan om ansvarsfördelning skulle man dessutom kunna tänka sig att lösa på olika sätt på kort respektive lång sikt. Inom de ramar som lagen om totalförsvarsplikt ger finns flera möjligheter för regeringen att fördela uppgifterna.

För att det på kort sikt ska vara möjligt att förstärka den kommunala räddningstjänsten genom krigsplacering av pliktiga som redan har tillräckliga kunskaper inom räddningstjänst bedömer MSB att en tänkbar lösning kan vara att kommunerna är de som framställer behov om krigsplacering av pliktiga efter förslag från MSB. MSB kan samtidigt tänkas få

till uppdrag att ansvara för den repetitionsutbildning som de pliktiga behöver. Andra lösningar är dock möjliga på såväl kort som lång sikt. De tre föreskrifter som MSB nu skickar ut på remiss kan dock tillämpas oavsett hur ansvarsfördelningen mellan aktörerna kommer att bli.

Om civilplikt

Civilplikt är den civila motsvarigheten till värnplikten, och är ett sätt att åstadkomma personalförstärkning inom de verksamheter som regeringen beslutar om. Civilplikten är idag vilande, men MSB har fått i uppdrag av regeringen att förbereda för en aktivering. Civilplikt är ett kraftfullt verktyg i både fredstida planering och vid höjd beredskap, men är också ingripande för individen. Därför krävs omfattande reglering samt tydlig behovsbild för att säkerställa rättssäkerhet, en enhetlig hantering samt individens integritet.

[Mer information om civilplikten och om MSB:s regeringsuppdrag finns att läsa här.](#)

Föreskrifterna

För att kunna återaktivera civilplikten och tillämpa de lagar och förordningar som finns på området behövs verkställighetsföreskrifter. Remissen omfattar tre sådana föreskrifter:

- krigsplacering av civilpliktiga inom kommunal räddningstjänst.
- repetitionsutbildning för civilpliktiga i kommunal räddningstjänst.
- ledighet och fritid för civilpliktiga under tjänstgöring.

För de två typer av befattningar som anges i föreskrifterna finns befattningsbeskrivningar som tydliggör innehåll och krav. Dessa är dock inte en del av föreskrifterna och ingår därför inte i denna remiss.

Remiss

Remissen utgörs av de tre förslagen på föreskrifter med tillhörande konsekvensutredningar, se lista över dokument.

[Förslaget till nya föreskrifter med tillhörande konsekvensutredningar finns på MSB:s webbplats.](#)

Samverkan med SKR har skett kopplat till vilka representanter för kommuner, regioner samt kommunala räddningstjänster som ska bjudas in till att delta i samverkansmöten och remiss.

MSB önskar att ni sammanställer era synpunkter i bifogad svarsmall. Remissen är avgränsad till synpunkter på föreskrifterna och konsekvensutredningarna i sig (och inte på civilplikten som system).

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

Vi önskar era remissvar och synpunkter **senast 19 juni 2023** via e-post till registrator@msb.se, eller per brev till MSB, 651 81 Karlstad.

Märk ert svar med **MSB 2023-07216**.

Ytterligare upplysningar lämnas av Elina Lyckeberg via funktionsbrevlådan totalforsvarsplikt@msb.se.

Vänliga hälsningar,

Annika Elmgart

Avdelningschef, Avdelningen för krisberedskap och civilt försvar

Dokument

- Förslag till Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om krigsplacering av totalförsvarspliktiga som efter annan utredning än mönstring och utan grundutbildning ska fullgöra civilplikt i kommunal räddningstjänst.
- Konsekvensutredning om föreskrifter om krigsplacering av totalförsvarspliktiga som efter annan utredning än mönstring och utan grundutbildning ska fullgöra civilplikt i kommunal räddningstjänst.
- Förslag till Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om repetitionsutbildning av totalförsvarspliktiga som fullgör civilplikt i kommunal räddningstjänst.
- Konsekvensutredning om föreskrifter om repetitionsutbildning av totalförsvarspliktiga som fullgör civilplikt i kommunal räddningstjänst.
- Förslag till Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om ledighet och fritid under tjänstgöring för totalförsvarspliktiga som fullgör civilplikt i det civila försvaret.
- Konsekvensutredning om föreskrifter om ledighet och fritid under tjänstgöring för totalförsvarspliktiga som fullgör civilplikt i det civila försvaret.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

Sändlista

Arbetsförmedlingen
Brandmännens riksförbund
Energimyndigheten
Försvarmakten
Försäkringskassan
Jordbruksverket
Karlstadsregionens räddningstjänstförbund
Kommunal
Luleå kommun
Länsstyrelsen i Norrbottens län
Länsstyrelsen i Skåne län
Länsstyrelsen i Stockholms län
Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Länsstyrelsen i Örebro län
Länsstyrelsen i Östergötlands län
Malmö stad
Migrationsverket
Pliktrådet
Plikt- och prövningsverket
Polismyndigheten
Post- och telestyrelsen
Räddningstjänsten Jönköping
Socialstyrelsen
Stockholms stad
Storstockholms brandförsvarsförbund
Svenska Kraftnät
Svenskt Näringsliv

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

Sveriges kommuner och regioner
Säkerhetspolisen
Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund
Trafikverket
Transportstyrelsen
Västra Götalandsregionen

Kopia

Försvarsdepartementet